

חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנַפְיֶךָ יַחְסִיּוּן וּקְרָא עֲלֵיהֶם רַבִּי
 אֲלֶעָזָר אֶת הַפְּסוּק 'מִה יִקָּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים' כִּי הִקְבִּ"ה עָשָׂה עִימָהֶם חֲסִד שֶׁהֵם מִצְאוּ מִקוּם
 מִתּוֹקֵן בְּכַדִּי לְלִמּוּד תּוֹרָה וְהוּא אָמַר עַל שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים שֶׁעֲסָקוּ שֶׁם בְּתוֹרָה 'וּבְנֵי אָדָם בְּצַל
 כְּנַפְיֶךָ יַחְסִיּוּן' (מק"מ). קָמוּ אֵלָיו, וַיִּתְּבִי בְּלִהוֹ, וַיַּחֲדוּ בְּלִהוֹ וְאָז קָמוּ
 שְׁנֵי הַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ בְּמַעֲרָה לְכַבּוֹד רַבִּי אֲלֶעָזָר וְהַחֲבֵרִים וְאֲחִ"כ יִשְׁבוּ כּוֹלֵם וְשִׁמְחוּ כּוֹלֵם
 בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר, מָה יִקָּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים,
 דִּיאֲשַׁבְּחָנָא לְכוּ שְׂמַצְתִּי אֲתִכֶּם. חֲסִד עֲבָד לָן קְדִישָׁא בְּרִיד
 הוּא בְּאַתָּר דָּא, הַשְׁתָּא אֲדִלְקוּ בּוֹצִינִין כִּי חֲסִד גְּדוֹל עָשָׂה עִמָּנוּ
 הִקְבִּ"ה בְּמִקוּם הַזֶּה, וְעַבְשִׁיו תֵּאִירוּ אֶת הַנְּרוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת ע"י עֶסֶק הַתּוֹרָה
 בְּפִרְשַׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת כִּי בּוֹזָה הָיוּ עוֹסְקִים אוֹתָם הַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ בְּמַעֲרָה (רמ"ק).

הדלקת הנרות והקטרת הקטורת נעשית ביחד

פָּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר. (במדבר ח') בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת,
 בְּהַעֲלוֹתְךָ מִמֶּשׁ, בְּאֲדִלְקוֹתְךָ פָּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר לְבֵאֵר אֶת
 מִשְׁכַּב 'בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת' וּפִירוּשׁוֹ בְּהַעֲלוֹתְךָ מִמֶּשׁ דִּהֵינּוּ בְּהַדְּלַקְתְּךָ כִּי ע"י הַנְּרוֹת
 שֶׁמְדַלֵּק הַכֹּהֵן לְמַטָּה מֵאִירוֹת הַסְּפִירוֹת לְמַעְלָה (רמ"ק). דִּהָא כִּחְדָּא אֲתַעְבִּיד
 עַל יְדָא דְכִּהְנָא תִּרְיִן פּוֹלְחָנִין. דִּיאִינוּן קְשׁוּרָא חֲדָא כִּי
 הָרִי נִקְשָׁרִים כְּאֶחָד שְׁתֵּי עֲבוּדוֹת ע"י הַכֹּהֵן שֶׁהֵם בְּקֶשֶׁר אֶחָד. וְכִמָּן אִינוּן וְמָה הֵן
 שְׁתֵּי הָעֲבוּדוֹת הָאֵלוּ. שְׁמֹן וְקִטְרֶת. בְּדַכְתִּיב, (משלי כז) שְׁמֹן
 וְקִטְרֶת יִשְׂמַח לֵב אֵלָּא הֵן הַדְּלַקַּת הַשְּׁמֹן בְּמִנּוּרָה וְהַקְּטָרֶת הַקְּטוּרֶת בְּמִזְבֵּחַ.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

וְכִתְיִב שְׁכַתוּב, (שמות ל) וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהְרֵן וְגו'. וְכִתְיִב וּכְתוּב וּבִהְעֵלַת אֶהְרֵן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין הָעַרְבִים יִקְטִירָנָה וְהַעֲבֹדוֹת הָאֵלּוּ הָיוּ נַעֲשִׂים כַּאֲחַד כַּמִּשְׁכָּב 'וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהְרֵן וְגו' וְכ"כ 'וּבִהְעֵלַת אֶהְרֵן אֶת הַנְּרוֹת וְגו'. מֵאֵי שָׁנָא הָכָא בְּהִיטִיבוּ, וּמֵאֵי שָׁנָא הָתָם וּבִהְעֵלַת וְקִשָּׁה לְמָה בְּבוּקָר כְּתוּב עַל הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת בְּהִיטִיבוּ [טז] וְאֵילּוּ בֵּין הָעַרְבִיִּים כְּתוּב וּבִהְעֵלַת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, פְּלֵא חָד מְלָה אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי שִׁמְשׁ"כ וּבְהִיטִיבוּ וּמִשְׁכָּב וּבִהְעֵלַת הוּא דְבַר אֶחָד כִּי שְׁנִיחָם רוֹמְזִים אֶל הַשְּׁפַע הַנִּשְׁפַע מִיִּסוּד

• אבא •

בהעלות לשון עילוי שהוא השפע הנשפע מיסוד אבא

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּהִיטִיבוּ: פְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים א)
כִּי טוֹבִים דוֹרִיךְ מִיַּיִן. טוֹבִים: רַוִּי חֲמָרָא אַבְל רַבִּי

— אור הרשב"י —

בהדליקו. והאחרונים חולקים עליו ואומרים שאין הדלקת הנרות אלא בין הערבים ופירוש בהטיבו אינו הדלקה אלא תיקון הפתילות וכל זה תמצא באורך בתשובות הרשב"א סי' ש"ט וע"ט (זו שבסי' ע"ט נכתבה לפירוש לזו שבסי' ש"ט, ע"י תו"ט ספ"ג דתמיד). ומדברי רש"י שכתבתי בסמוך וממה שכתב בפירוש התורה נראה שדעתו כדעת האחרונים וכן נראה שהוא דעת הראב"ד ממה שכתב בפרק שני מעבודת יוה"כ וכן דעת אונקלוס.

[טז] והזהר סובר שהיו מדליקים את הנרות כביה"ק גם בבוקר ולא רק היו מטיבים אותם כדאיתא בפרשת אמור פ"ח ע"ב ובפרשת חוקת קפג ע"א. וכמו שפסק הרמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ג הלכה יב והדלקת הנרות היא הטבתם. אולם כתב הכסף משנה ומ"ש (הרמב"ם) והדלקת הנרות היא הטבתם והו דעת רבינו שהוא סובר שגם בבקר מדליק הנרות דכי כתיב והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהטיבו את הנרות פירוש בהטיבו

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

יוסי אומר שמש"כ 'בהיטיבו' פירושו שהוא שפע הנשפע מיסוד הבינה והוא כמו מה שנאמר כי טובים דודיק מיין שפירושו שבעים מיין המשומר שבבינה. **כָּמָה דָּאתָ אָמַר** כמו שנאמר, (ירמיה מד) **וַנִּשְׁבַּע לָחֶם וַנְּהִיָּה טוֹבִים** כי לשון טובים שייך בשביעה ולכן בהיטיבו הכוונה שהוא שבע מהיין שבבינה. **רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, הִטְבָּה מִמֶּשׁ** אבל רבי יהודה סובר שמש"כ בהיטיבו הוא הטבה ממש שהוא מצד יסוד אבא הנקרא טוב לב, ע"ש ל"ב נתיבות שבו (מק"מ). **כָּמָה דָּאתָ אָמַר** כמו שנאמר על יסוד אבא (משלי טו) **וְטוֹב לֵב מְשֻׁתָּה תָּמִיד. וּבַהֲעֵלְתָּ, דִּהָא בְּזִמְנָא דְּאֵתְּשִׁיין וְאֵתְּרוּיין מְשִׁקִּיו דְּנַחֲלָא** וכן מש"כ 'ובהעלות' הכוונה אל השפע הנשפע מיסוד אבא, ומש"כ בהעלות ולא בהיטיבו כי הספירות התחתונות מושקים ושבעים משפע הנחל של יסוד אבא, **כִּדִּין עֲלָאִין עֲלוּיָא, וּבִרְכָאן** (ס"א עֲלָאִין וְתַתָּאִין) **אֲשֵׁתְּפָחוּ בְּכֻלָּהוּ, וְחָדוּ בְּכֻלָּא. וְעַל דָּא וּבַהֲעֵלְתָּ** ואז הם מתעלים בעילוי גדול ואז הברכות נמצאות בכל העולמות וכולם שמחים וזהו מש"כ 'בהעלות' שהוא מלשון עילוי (מק"מ).

בהיטיבו ובהעלות שניהם רומזים לשפע מאו"א

רַבִּי אַחָא אָמַר, בְּשַׁעְתָּא דְּעַמִּיקָא דְּכֻלָּא נְהִיר, (ס"א דְּסַתִּימָא דְּכֻלָּא נְהִיר) **נְהִיר בְּנַחֲלָא** אבל רבי אחא אומר שבין מש"כ בהיטיבו ובין מש"כ בהעלות שניהם ביחד רומזים אל השפע הנשפע מיסודות או"א כי בשעה שהעומק של הכל מאיר שהוא יסוד אבא אז הוא מאיר את אורו ליסוד דאמא הנקרא נחל. **וְנַחֲלָא, נְגִיד** (ס"א נְהִיר) **בְּאַרְחַ מִישַׁר לְאֲשַׁקָּא כֻלָּא. כִּדִּין**

פְּתִיב וזה הנחל ממשיך את השפע בדרך ישרה בכדי להשקות את כל התחתונים ואז כתוב, **בְּהֶעֱלֹת (נ"א בְּהִטִּיבו) בְּגִין דְּהָא מְעוּמָא דְכֻלָּא נִפְקִי** כי הרי כל שורש השפע יוצא מהעומק של כולם שהוא יסוד אבא (מק"מ), **בְּהֶעֱלֹת דְּאִתֵּי מִסְטָרָא עֲלָאָה** וכן מש"כ ובהעלות פירושו שהשפע בא מצד מעלה שהוא יסוד אבא, (בראשית כ"א א') **דְּעֵמִיקָא (ס"א דְּסִתְיָמָא) דְּכֻלָּא, דְּאִקְרִי מִחֲשָׁבָה. וְכֻלָּא חָד מְלָה** העמוק והסתום מכולם והוא נקרא מחשבה והכל הוא דבר אחד כי מיסוד אבא נמשך השפע ליסוד אמא ומשם נמשך השפע לכל התחתונים, **וְכִדִּין כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל אֶתְּבָרְכָא, וְבִרְפָּאן אֶשְׁתַּכְּחִי בְּכֻלָּהוּ עֲלָמִין** ואז המלכות הנקראת כנסת ישראל היא מתברכת ועי"כ הברכות נמצאות בכל העולמות.

בית זבול המלכות נקראת בית לז"א הנקרא זבול

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, פְּתִיב כתוב (מלכים א ח) **בְּנֵה בְּנֵיתִי בֵּית זְבֻל לָךְ מְכוּז לְשִׁבְתֶּךָ עוֹלָמִים. בֵּית זְבֻל, בֵּית זְבֻל** וְדָאִי, כִּד אֶתְּפָקְרוּ בִידְהָא, כֹּל גְּנֵזֵי מְלָכָא, וְשִׁלְטָא בְּהוּ פירושו שהיא המלכות הנקראת בודאי בית זבול, מטעם שכאשר נמסרים בידיה כל ההנהגה של אוצר המלך ז"א והיא שולטת ומנהיגה על ידם את התחתונים. **כִּדִּין אִקְרִי בֵּית זְבֻל** ואז היא נקראת בית זבול כי היא לז"א הנקרא זבול (רמ"ק). **וְרַקִּיעַ חָד אֵית דְּאִקְרִי זְבֻל, דְּהָא דָּא אֶשְׁכַּח לְקַבְּלָא בְּרַכָּאן,**